

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	22.12.2005
Tekijä	Päivi Huuki	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	114
Otsikko	Finanssipolitiikka EMUssa: tarvitaanko vakaus- ja kasvusopimusta?		
Ohjaaja(t)	Prof. Mika Widgrén KTL Teemu Haukioja		

Tiivistelmä

Tutkielmassa pohditaan vakaus- ja kasvusopimuksen (VKS) roolia finanssipolitiikan koordinaatiossa EMU-alueella. Sopimusta on koko olemassaoloajan kritisoitu voimakkaasti mutta se tulee jatkossakin säilymään tärkeimpänä yksittäisenä elementtinä koordinaation ohjauksessa.

Finanssi- ja rahapolitiikan koordinaation tarvetta rahaliitossa voidaan perustella useista eri lähtökohdista. Velan kertyminen voi aiheuttaa inflaatiopaineita ja eri kanavien kautta välittyvät spillover-vaikutukset muuttavat myös muiden jäsenmaiden toimintaympäristöä. Oikeanlaisella koordinaatiolla pyritään kasvua kannustavaan talouspolitiikan yhdistelmään (policy mix). Lisäksi koordinoimisella voidaan pyrkiä asettamaan ulkoinen rajoite poliitikkojen joskus lyhytjänteiselle toiminnalle.

EMU:ssa vastuu finanssipolitiikan koordinaatiosta jakautuu useille eri toimielimille ja useisiin eri prosesseihin. Tutkielmassa esitellään lyhyesti institutionaalinen kehikko, jonka puitteissa koordinaatio toteutuu. Vaikka sääntöpohjaista säätelyä on monella tapaa kritisoitu, välttää se monia harkinnanvaraisen päätöksenteon puutteita. Tällä hetkellä koordinaation näkyvin säätelijä on VKS, joka perustuu pääosin juuri etukäteen laadittujen sääntöjen soveltamiseen. VKS ei kuitenkaan riittävästi kannusta finanssipolitiikan laadun kehittämiseen eikä huomioi kansallisten budjetointiprosessien merkitystä.

Tiukemmalle koordinaatiolle tai yhtenäistämislle ei löydy yksiselitteistä perustelua fiskaalisen federalismin teoriasta. Spillover-vaikutusten erilaisuus, maiden heterogeenisyys ja kilpailun positiiviset vaikutukset sitä vastoin puolustaisivat hajauttamista. Modernimpi, julkiseen valintaan orientoitunut teoria perustuu toistuvaan yhteistyöhön, jolloin tehokkaaseen lopputulokseen päästään vapaaehtoisilla bi- ja multilateraalisilla järjestelyillä. Keskustasolta tapahtuvan koordinaation sijaan tulisi kannustaa omaehtoista yhteistyötä hallitusten välillä sekä luoda tietoa välittäviä ja vuorovaikutusta helpottavia instituutioita.

VKS tulisi säilyttää koordinaation pohjana, mutta sääntökehikko on selkiytettävä yhteisesti. Säännöt vähentävät toimintaan liittyvää epävarmuutta ja niiden puitteissa kyetään ohjaamaan kilpailullista prosessia kohti tehokkaampia tuloksia. Sääntöjen käyttäminen vaatii kuitenkin toimeenpanon kehittämistä kansallisesti ja toteuttavien instituutioiden toimivalta tulisi rajata selkeästi.

Asiasanat	finanssipolitiikka, EMU, vakaus- ja kasvusopimus, koordinaatio, federalismi
Muita tietoja	